

Asia: VN/24846/2023

Valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotinen suunnitelma

Yleiset kysymykset

Onko suunnitelmassa ja sen linjauksissa tunnistettu olennaiset asiat?

Itse suunnitelmakokonaisuus on laadittu kattavasti eri osapuolet huomioiden. Keskeistä on se, että jokainen päälinjaus tukee kansallisesti asetetun tavoitteen saavuttamista ja näin ollen laajapohjaista kilpailukykyä ja tuottavuuden paranemista.

Ajatellen esitettyjä T&K-tavoitteita, tarvitaan myös toimenpiteitä T&K:n ulkopuolelta. Kahdeksanvuotisen T&K-suunnitelman voimassaoloaikana pitää huolehtia toimivasta innovaatorahoituksesta, joka tuloksellisen T&K-panostuksen näkökulmasta pitäisi kehittyä samansuuntaisesti. Julkisen talouden suunnitelman päätökset ovat hankaloittamassa tätä.

EK näkee T&K-suunnitelman lähtökohdan, yhteistyön, Suomen keskeisimpänä menestystekijänä ja on näin ollen erittäin kannatettava linjaus. Suomen menestyminen perustuu huippuosaamiseen ja yhteistyöhön.

EK korostaa, että suunnitelman tulee olla kansallinen ja kansalliseen tilannekuvaan perustuva. Järjestelmämme tunnistettu heikkous on ol-lut pirstaleisuus ja kokonaisuuden johtaminen. Tässä suhteessa ELYille ehdotettu rahoitusmekanismi se ei saa vaikuttaa kansallisen T&K-suunnitelman toimenpiteisiin niin, että alueelliset intressit ohittavat kansallisen edun. ELYjen rooli pk-yritysten T&K-toimintojen aktivoijana on toki kannatettava mutta tämä toiminta on suunniteltava huolellisesti.

T&K-suunnitelman tulee tunnistaa ja kytkeytyä kansallisesti keskeisiin muihin strategioihin, joilla edistetään Suomen kilpailukykyä, hyvinvointia ja tuottavuutta. Esimerkkinä tästä hallitusohjelmassa kirjattu tavoite kaksinkertaistaa Mittelstand -yritysten määrä vuoteen 2030 mennessä.

Miten suunnitelma vaikuttaa sektorinne ja/tai organisaationne toimintaan?

-

Huomiot suunnitelman linjauksiin

Yhteistyö on Suomen T&K-toiminnan vahvuus

-

Yritysten kunnianhimoisen T&K-toiminnan lisääntyminen vauhdittaa talouskasvua

- Yritysten T&K-investoinnit kasvuun
- Uusia yrityksiä T&K-toimintaan

-

T&K-osaaminen lisääntyy ja T&K-osaajien määrä kasvaa julkisella ja yksityisellä sektorilla tuottavuuskasvun tueksi

- Uutta tietoa tuottava T&K-toiminta
- Tutkijanurat vahvistuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla

-

Korkeatasoiset tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit lisäävät Suomen houkuttelevuutta

- Strategisia vahvuusaloja tukevat infrastruktuurit
- Suurteholaskennan kapasiteetin päivittäminen

-

Kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisen T&K-rahoituksen hyödyntäminen lisääntyvät

- EU:n T&K-yhteistyö
- Muu kansainvälinen T&K-yhteistyö

-

T&K-toiminnan strategiset valinnat rakentavat Suomen tulevaisuuden menestystä

EK korostaa strategisten valintojen merkitystä ja Suomen kyvykkyyttä resursoida niihin riittävästi. Strategiset valinnat tulee perustua selkeään tilannekuvaan, joka kattaa vähintään geo-, kauppa-, digi- ja teknologiapoliittisen tilannekuvan, sekä Suomen vahvuudet. Tavoitteena tulee olla Suomen vahvuuksien vahvistaminen ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien ja arvonlisän (mm. aineeton pääomakanta) luominen strategisesti merkittävillä osa-alueilla.

Huomiot muihin suunnitelman osioihin:

Mahdolliset huomiot suunnitelman seurantaan (luku 4)

Johtaminen

EK näkee yhteistyön lisäksi tärkeänä menestystekijänä kansallisen T&K-toiminnan johtamisrakenteen, jolla on voimavaroja tehdä ketteriäkin päätöksiä suunnitelman pohjalta Suomen edun mukaisesti.

EK kannattaa, että Tutkimus- ja innovaationeuvosto (TIN) saa riittävän mandaatin johtaa ja linjata Suomen T&K-toimintaa T&K-suunnitelman pohjalta.

Seuranta

Seurannan merkitys tulee olemaan keskeinen. Tässä suhteessa parlamentaarisen TKI-seurantaryhmän rooli ja seurantavastuu korostuu. Jatkuva vuoropuhelu elinkeinoelämän kanssa antaa parhaat mahdollisuudet yhteiseen tilannekuvaan ja sitä kautta oikea-aikaisiin suunnantarkistuksiin.

Seurannan kannalta päälinjoittain laaditut lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavalin tavoitteet tulisi olla mahdollisimman selkeät ja yksiselitteiset.

Mahdolliset huomiot TKI-toimintaympäristön kehittämiseen (luku 5)

-

Heinonen Ulla
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Tuuliainen Mika
Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Mika Tuuliainen